

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичного заняття для студентів 5 курсу**

Навчальна дисципліна: Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами

Напрям підготовки фахівців другого (магістерського) рівня

Спеціальність: 228 «Педіатрія»

Кафедра: Дитячих інфекційних хвороб

**«Затверджено»
на засіданні кафедри
від «27» серпня 2024 року
Протокол №1**

**«Розглянуто та затверджено»
ЦМК з педіатричних дисциплін
від «29» серпня 2024 року
Протокол № 1**

Методична розробка складена
доцентом Палатною Л.О.

Тема заняття: Скарлатина. Псевдотуберкульоз

Компетенції:

– **інтегральна:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

– **загальні:**

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2).
3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності (ЗК 3).
4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 4).
5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 6).
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7).
7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8).
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9).
9. Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10).
10. Здатність працювати в команді (ЗК 11).
11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13).

– **спеціальні (фахові, предметні):**

1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (СК 1).
2. Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (СК 2).
3. Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (СК 3).
4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики інфекційних захворювань у дітей (СК 4).
5. Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування інфекційних захворювань у дітей (СК 5).
6. Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, діети у хворих при лікуванні інфекційних захворювань у дітей (СК 6).
7. Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із інфекційними захворюваннями у дітей (СК 7).
8. Спроможність виконувати медичні маніпуляції (СК 8).
9. Спроможність проводити лікування основних інфекційних захворювань у дітей (СК 9).
10. Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження при інфекційних захворюваннях (СК 12).
11. Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (СК 13).
12. Спроможність ведення нормативної медичної документації (СК 14).
13. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (СК 15).

Мета: навчити студентів визначати місце скарлатини і псевдотуберкульозу в структурі інфекційної захворюваності у дітей, особливості етіології, особливості епідеміологічного процесу, основні фази патогенезу скарлатини і псевдотуберкульозу, проводити клінічне обстеження хворої дитини, виявляти симптоми і синдроми, характерні для скарлатини і псевдотуберкульозу, встановлювати діагноз, оцінювати тяжкість хвороби, визначати наявність ускладнень, показання до госпіталізації, складати план обстеження, лікування та профілактики на основі даних доказової медицини.

Обладнання: дидактичні матеріали (наочності, алгоритми для формування професійних вмінь та навичок); практичні завдання (типові, нетипові, непрогнозовані ситуації); тематичний пацієнт (тематичні кейси), робочий зошит.

План та організаційна структура заняття

№ пп	Назва етапу	Опис етапу	Рівні засвоєння	Час
1.	Підготовчий	<p>Мотивація до пізнання теми, контроль вихідних знань, оцінювання самостійної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● тестовий контроль ● індивідуальне опитування ● перевірка виконання завдань у «Робочому зошиті для самостійної роботи студентів» 	Репродуктивний	(15%-20%) ±5%
2.	Основний	<p>Розбір основних проблемних питань матеріалу, що опановується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● пояснення ● ілюстрація, демонстрація ● проблемне викладення матеріалу <p>Проведення професійного тренінгу – самостійна робота студента під курацією викладача:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● на фантомі ● курація тематичного пацієнта ● розв'язання практично-орієнтованих клінічних кейсів 	Реконструктивний Творчий	(70%-90%) ±5%
3.	Заключний	<p>Контроль набутих знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● тестовий контроль ● оцінка відповідей на практично-орієнтовані клінічні кейси <p>Узагальнення викладача, оцінка роботи студентів, завдання додому.</p>	Реконструктивний Творчий	(15%-20%) ±5%

Рекомендована література

Базова:

1. Інфекційні хвороби в дітей : підручник / С.О. Крамарев та О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін.; за ред. проф. С.О. Крамарєва, проф. О.Б. Надраги. – 3-е вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2023. - 439 с. + 16 кол. вкл. ISBN: 978-617-505-938-8.

2. Інфекційні хвороби у дітей: підручник / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін., за ред. Л.І. Чернишової. — 3-е вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2021. – 1072 с. + 6 с. кольор. вкл. ISBN: 978-617-505-859-6.

3. Pediatric infectious diseases/ Edited by Prof. S.O.Kramarev and prof. O.B. Nadraga. – fourth edition. - AUS «Medicine», 2020, 240 p. ISBN: 978-617-505-807-7.

4. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book ® Atlas of Pediatric Infectious Diseases : пер. 3-го англ.. вид. : двомов. вид. / Керол Дж. Бейкер ; наук. ред. пер. проф.

С.О. Крамарьов; пер. з англ. Л.В. Закордонець. – К. : ВСВ "Медицина", 2019. – 744 с.
ISBN: 978-617-505-729-2.

Допоміжна:

1. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. – К.: ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2019. – 712 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го анг. вид.: у 2 т. Т2/К. Дж. Маркданте, Р.М Клігман; наук. ред. перекладу В.С. Березенко, Т.В. Починок. – К.: ВСВ "Медицина", 2020. – XIV, 426 с. ISBN — 978-617-505-780-3.
3. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за редакцією О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К. : ВСВ «Медицина», 2022. - 464 с. (кольоворові). ISBN: 978-617-505-909-8.
4. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases, 8th Edition / James Cherry & Gail J. Demmeler-Harrison & Sheldon L. Kaplan & William Steinbach & Peter J Hotez. - Philadelphia: Elsevier Saunders, 2019. – 3152 p. ISBN: 978-0323-337-692-1.
5. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні".
6. Atlas of Pediatric Emergency Medicine, 3d Edition / Shah B.R., & Mahajan P, & Amodio J, & Lucchesi M(Eds.). - McGraw Hill, 2019. – 1136 p. ISBN: 978-1-259-86338-7.
7. Neonatal and pediatric respiratory care, 5th Edition / Brian K. Walsh. – Elsevier, 2018. – 736 p. ISBN: 978-0-323-47947-9.
8. Textbook Of Paediatric Emergency Medicine, 3rd Edition / Cameron, P. A., Browne, G., Mitra, B., Dalziel, S. R., & Craig, S. – Elsevier, 2019. – 688 p. ISBN: 978-070-207-305-2.

Інформаційні ресурси:

- 1.cdc. gov
- 2.who. org
- 3.nice. org. uk
- 4.moz. gov. ua

Питання для самопідготовки студента до практичного заняття.

A. По базовим знанням

1. Дати визначення скарлатини і псевдотуберкульозу.
2. Визначити місце скарлатини і псевдотуберкульозу в структурі інфекційних захворювань.
3. Назвати збудника скарлатини і псевдотуберкульозу, їх основні властивості.
4. Вкажіть джерело захворювання скарлатини і псевдотуберкульозу, шляхи і фактори передачі інфекції.
5. Назвіть основні фази патогенезу скарлатини і псевдотуберкульозу.
6. Клінічна класифікація скарлатини і псевдотуберкульозу у дітей.
7. Основні показники тяжкості скарлатини і псевдотуберкульозу.
8. Клінічні особливості скарлатини і псевдотуберкульозу у дітей в залежності від віку.
9. Варіанти перебігу скарлатини і псевдотуберкульозу у дітей.
10. З якими захворюваннями слід проводити диференціальний діагноз скарлатини і псевдотуберкульозу у дітей?
11. Методи лабораторної діагностики скарлатини і псевдотуберкульозу у дітей.
12. Характерні зміни в периферичній крові при скарлатині і псевдотуберкульозі.
13. Принципи лікування скарлатини і псевдотуберкульозу.
14. Які протиепідемічні заходи слід провести при виникненні скарлатини і псевдотуберкульозу в дитячому колективі?

B. По темі заняття.

1. Які епідеміологічні дані характерні для скарлатини і псевдотуберкульозу.

2. Етіологія скарлатини.
3. Етіологія псевдотуберкульозу.
4. Патогенез скарлатини, лінії патогенезу.
5. Патогенез псевдотуберкульозу.
  6. Які синдроми характерні для скарлатини і псевдотуберкульозу.
  7. Класифікація клінічних форм скарлатини і псевдотуберкульозу.
  8. Яка висипка характерна для скарлатини і псевдотуберкульозу, її характеристика.
  9. Які опорно-діагностичні ознаки постановки діагнозу скарлатина і псевдотуберкульозу.
10. Які зміни в ротоглотці характерні для скарлатини, опишіть їх.
11. Клінічні форми скарлатини і псевдотуберкульозу.
12. Які ускладнення характерні для скарлатини і псевдотуберкульозу.
13. Лабораторна діагностика скарлатини і псевдотуберкульозу.
14. Принципи лікування скарлатини.
15. Принципи лікування псевдотуберкульозу.
16. Показники тяжкості при скарлатині.
17. Показники тяжкості при псевдотуберкульозі.
18. Диференційний діагноз скарлатини і псевдотуберкульозу.
19. Які показання до виписки хворих із стаціонару і умови допуску реконвалесцентів в дитячі заклади при скарлатині і псевдотуберкульозі.
20. Перерахуйте протиепідемічні заходи у вогнищі скарлатини.

Методична розробка складена доцентом Палатною Л.О.